

Kommunstyrelsen

Samarbetsavtal med KSL om energi- och klimatrådgivning till medborgare 2015-2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar det av Kommunförbundet Stockholms Läns föreslagna avtalet för regionsgemensam energi- och klimatrådgivning.

Sammanfattning

Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) har tillsammans med regionsamarbetet ”Energi- och klimatrådgivningen” genomfört en översyn av det regionala samarbetsavtalet om kommunal energi- och klimatrådgivning, för länets samtliga kommuner samt Håbo kommun. Syftet med avtalet är att:

- tillhandahålla lokalt och regionalt anpassad energi- och klimatrådgivningen, enligt villkoren i förordning (1997:1322) och enligt Energimyndighetens riktlinjer
- förlänga dagens samarbete för den planeringshorisont som Näringsdepartementet har för kommunal energi- och klimatrådgivning – för närvarande 2015-2017
- samordna arbetet i regionen för att undvika dubbelarbete och ge kostnadseffektiv rådgivning
- ge en flexibel rådgivning, genom både regionalt arbete och genom att erbjuda material, stöd och paketlösningar för lokalt arbete

Det nya avtalet innebär små ändringar jämfört med dagens samarbete och det avtal som går ut vid årsskiftet 2014/2015. Den viktigaste ändringen är förlängningen till 2017. Övriga ändringar är: förtydligande av kopplingen mellan nationellt och lokalt energi- och klimatarbete; lättnad i formkravet att alla kommuner ska ha en person som tituleras ”energi- och klimatrådgivare”; samt att rådgivningen inte *garanterar* återkoppling inom 24 timmar, till exempel om frågor kommer i samband med nationella konferenser eller större aktiviteter.

Ärendet

Energimyndigheten har gett stöd till kommunal energirådgivning sedan 1998, för att kommuner ska ge gratis och opartiska råd om energifrågor till hushåll, företag och lokala organisationer. Samma år skrev Nacka kommun på KSL:s samarbetsavtal om energirådgivning (ärende KFKS 1998/119-106). Uppdraget har utvecklats, från att ha

omfattat enbart energirådgivning till att idag omfatta även rådgivning om klimat och transporter. Även formen för samarbetet har varierat. Tidigare har konsulter varit upphandlade för att fungera som rådgivare, både gemensamt och för lokala aktiviteter. Idag är gemensamma rådgivare och projektledare anställda av värdkommuner inom det regionala samarbetet, medan lokal rådgivning antingen sköts av den lokala projektledaren eller av separat upphandlad konsult. Värdkommuner har valts utifrån kompetens, intresse och förutsättningar på de aktuella kommunerna.

Samarbetet inom Stockholmsregionen går under namnet "Energi- och klimatrådgivningen" (tidigare "Energirådgivningen"), där samtliga kommuner i länet samt Håbo (27 kommuner) ingår. Regionens energirådgivning samordnas av KSL och samarbetet har som mål att ge god och kostnadseffektiv kommunal energi- och klimatrådgivning i hela regionen. Varje kommun har inflytande över det regionala arbetet genom en representant i Energi- och klimatrådgivningens beslutande organ (referensgruppen), samt har möjlighet att delta i utredande grupper och gemensamma projekt.

Samarbetsavtalet innebär att samtliga kommuner som deltar ska söka bidrag för kommunal energi- och klimatrådgivning och betala 39 % av bidraget till regionssamarbetet (via KSL). Om någon kommun inte får bidraget, eller om statsbidraget ändras, så ska avtalet omförhandlas.

Denna del av bidraget finansierar det regionsgemensamma arbetet, som bl.a. omfattar drift av telefonrådgivning och hemsida, framtagning av informationsmaterial, gemensam PR, närvaro på mässor m.m. Dessutom drivs varje år regionala projekt med specifika målgrupper, t.ex. bostadsrättsföreningar, företag, småhusägare med direktverkande el m.fl. Förutom informationsaktiviteter så arbetar Energi- och klimatrådgivningen med att följa utvecklingen och regelverket inom området, med rapportering till Energimyndigheten samt med att utvärdera och utveckla rådgivningen.

Nuvarande bidragsperiod gäller året ut. När Energi- och klimatrådgivningen utvärderade verksamheten så kom man fram till att det nu gällande avtalet ska förlängas till 2017, med följande ändringar:

1. Kommunrepresentanter i referensgruppen får välja om de ska vara energi- och klimatrådgivare. Energimyndigheten har tidigare begärt att kommunrepresentanter ska titulera sig som "energi- och klimatrådgivare", oavsett vilken funktion de haft i sin kommun. Titeln har dock inneburit ett lagkrav på en specialutbildning, som inte är relevant för projektledare och administratörer för rådgivningsprojektet. Energi- och klimatrådgivningen har därför samrått med Energimyndigheten och strukit kravet.
2. Ett nytt verksamhetsmål har skrivits in: *Energi- och klimatrådgivningen ska bidra till att regeringens mål avseende minskad energianvändning, minskad användning av fossila bränslen för uppvärmning och ökad användning av förnybara bränslen inom transporter ska uppfyllas.* Målet har skrivits in för att förtydliga kopplingen mellan nationella mål och

regionalt/lokalt rådgivningsarbete. Även om målet inte funnits i tidigare avtal så är det så Energi- och klimatrådgivningen har arbetat tidigare.

3. Om telefonrådgivare inte kan svara, eller om mejlfrågor kommer in, så ska en rådgivare ringa tillbaka inom 72 timmar. I tidigare avtal var svarstiden 24 timmar. Ändringen är genomförd för att minska kostnaderna för att ha en rådgivare på stand-by. I praktiken kommer ändringen inte att märkas, förutom vid längre mässor och konferenser. De flesta frågor kommer att besvaras direkt, precis som idag.

Förslaget följer de riktlinjer som Energimyndigheten har för kommunal energi- och klimatrådgivning. KSL:s styrelse beslutade den 9 oktober 2014 att rekommendera länets kommuner att underteckna det nya samarbetsavtalet. KSL önskar få protokollutdrag med nämndens ställningstaganden senast 2014-12-31 (se bilaga 1).

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden informerades om det nya samarbetsavtalet den 12 november 2014.

Ekonomiska konsekvenser

Bidraget från Energimyndigheten är baserat på kommunens invånarantal, vilket för Nackas del innebär 345 000 kr per år. Bidraget är öronmärkt för energi- och klimatrådgivning och verksamheten ska redovisas för Energimyndigheten varje år. Sedan 2011 finansieras det regionala arbetet med 39 % av kommunernas bidragsmedel, medan återstående 61 % används till lokal projektledning och lokala aktiviteter.

Ett viktigt syfte med regionsamarbetet är kommunerna tillsammans får mycket goda resurser till telefonrådgivning, webbinformation och mässor, men även för att ta fram informationsprojekt, samordna informationsinsatser och utvärdera verksamheten. Tillsammans kan kommunerna därför komma längre än de kan var och en för sig.

Konsekvenser för barn

Avtalet har inget uttalat barnperspektiv, men det är en förutsättning för att delta i samarbetet Energi- och klimatrådgivningen. Samarbetet har sedan barn som en viktig målgrupp. Ett exempel är utställningen "Energismart" på Tekniska museet, som har skolklasser som främsta målgrupp (se www.energismart.se) och som har pågått i olika former sedan 2006. Samarbetet anordnar även utställningar, pjäser och material för både barn och lärare. Genom avtalet så bidrar Nacka kommun med medel för detta, samtidigt som vi har inflytande över vilka projekt som blir aktuella och hur de utformas.

I förlängningen har avtalet en mer indirekt effekt för barn. Energi- och klimatrådgivningens övergripande mål är att minska energianvändning och klimatpåverkan genom information om effektiv energianvändning och hållbart beteende. Verksamheten använder alltså information för att ge underlag för ett mer hållbart samhälle. Därmed är målet inte avgränsat till de barn som får råd och information idag – verksamheten siktar även på att ge bättre förutsättningar för framtidens barn.

Miljöenheten

Anna Green
Miljöchef

Tore Liljeqvist
Projektledare för energi- och klimatrådgivningen

Bilagor

1. Rekommendation från KSL. "Kommunal energi- och klimatrådgivning 2015-2017."
(Dnr KSL/13/0119-11)
2. "Samarbetsavtal 2015-2017 för kommunal energi- och klimatrådgivning mellan kommunerna i Stockholms län, Håbo kommun (Uppsala län) samt Kommunförbundet Stockholms Län" + avtalets bilaga
(Dnr KSL/2014/0119-8)